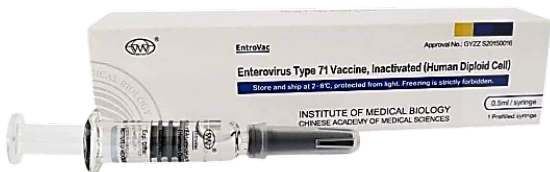

ยาใหม่: วัคซีนป้องกันโรคมือเท้าปาก (EntroVac®)

วัคซีนเอนเทอโรไวรัสชนิด 71 หรือ วัคซีนป้องกันโรคมือเท้าปาก (Hand, Foot, and Mouth Disease) ที่มีสาเหตุมาจากการติดเชื้อเอนเทอโรไวรัสชนิด 71 (Enterovirus type 71, EV71) เริ่มจำหน่ายในโรงพยาบาลศิริราชตั้งแต่เดือนตุลาคม 2565 มีชื่อการค้า **EntroVac®** ข้อมูลโดยสรุปเป็นดังนี้

ชนิดของวัคซีน: วัคซีนเชื้อตาย (inactivated) เพาะเลี้ยงใน human diploid cell

ข้อบ่งใช้: เพื่อป้องกันโรคมือเท้าปากที่มีสาเหตุมาจากการติดเชื้อ EV71 เท่านั้น (กระตุ้นให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อเชื้อ EV71) **ใช้สำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 6 เดือนถึง 5 ปี**

รูปแบบยาและความแรง: วัคซีนบรรจุใน prefilled syringe โดยขนาดการใช้แต่ละครั้งที่ 0.5 mL ประกอบด้วย แอนติเจนของเชื้อ EV71 ปริมาณ 100 U

ขนาดยาและวิธีการบริหารยา: ฉีดเข้ากล้ามเนื้อบริเวณกล้ามเนื้อหัวไหล่ (deltoid muscle) ครั้งละ 0.5 mL (เขยื้อนให้เข้ากันก่อนฉีดวัคซีน) โดยฉีดจำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 1 เดือน

บัญชียา/ราคา/การสั่งยา: เป็นยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ (non-ED) เบิกไม่ได้ในทุกสิทธิการรักษา ราคา 2,853 บาทต่อหลอด ไม่จำกัดรหัสแพทย์ผู้มีสิทธิสั่งยา

เอกสารอ้างอิง

EntroVac® [package insert]. Thailand: Biovalys; 2022.

โปรดระมัดระวัง

ยาฉีด Heparin มีหลายความแรง

ยาฉีด Heparin (unfractionated) เป็นยาในกลุ่ม classical anticoagulants และจัดเป็นยาที่มีความเสี่ยงสูง (High Alert Drug) ในโรงพยาบาลศิริราช มีรูปแบบเป็นสารละลายบรรจุใน vial และ prefilled syringe ซึ่งในปัจจุบันมีทั้งหมด 4 ความแรงดังนี้

รูปภาพยา	ความแรงของยา (ขนาดบรรจุ)
Heparin inj รูปแบบสารละลายบรรจุใน vial	
	Heparin LEO® 5000 units/mL (5 mL)
Heparin inj รูปแบบสารละลาย บรรจุใน prefilled syringe (PFS)	
	Heparin PFS 10 units/mL (5 mL)
	Heparin PFS 50 units/mL (5 mL)
	Heparin PFS 100 units/mL (5 mL)

เนื่องจากยาฉีด heparin มีหลายความแรงในโรงพยาบาล จึงต้องระบุความแรงของยาทุกครั้งที่ใช้ ต้องตรวจสอบความแรงของยาทุกครั้งทั้งขั้นตอนการส่งมอบยา และก่อนการบริหารยาให้ผู้ป่วย

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด โรงพยาบาลศิริราช. High Alert Drug คู่มือการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูง. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: 2565.

ความเข้มข้นในการเจือจาง

Methylprednisolone inj

Methylprednisolone inj เป็นยาที่ใช้บ่อยในเวชปฏิบัติในหลายข้อบ่งใช้ เช่น ลดการอักเสบจากหลายกรณี ใช้ร่วมกับยาให้เคมีบำบัด ลดปฏิกิริยาการแพ้

การบริหารยาแบบ IV สามารถให้ได้ 2 วิธีคือ IV push และ IV infusion (ข้อมูลดังตาราง) ทั้งนี้การบริหารยาแบบ IV infusion จำเป็นต้องเจือจางยาดด้วยสารน้ำที่เข้ากันได้ ซึ่งได้แก่ D5W, D5S, D5S/2, NSS ให้ความเข้มข้นสุดท้ายไม่เกินความเข้มข้นที่กำหนด

โดยข้อมูลเดิม เคยกำหนดให้เจือจางยาให้ได้ความเข้มข้นสุดท้ายไม่เกิน 2.5 mg/mL¹ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถปรับความเข้มข้นสูงสุดในการบริหารยา methylprednisolone inj ใหม่ ได้เป็นความเข้มข้นไม่เกิน 20 mg/mL โดยระยะเวลาในการบริหารยาไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด³⁻⁴

Methylprednisolone inj		
ขนาดยา (mg)	ข้อมูลเดิม	ข้อมูลใหม่
< 250	IV push อย่างน้อย 5 นาที	IV push อย่างน้อย 5 นาที (ไม่เปลี่ยนแปลง)
≥ 250	IV infusion อย่างน้อย 30 นาที (ความเข้มข้นสุดท้ายไม่เกิน 2.5 mg/mL)	IV infusion อย่างน้อย 30 นาที (ความเข้มข้นสุดท้ายไม่เกิน 20 mg/mL)

เอกสารอ้างอิง

- Phelps SJ et al (eds). Pediatric injectable drugs (The teddy bear book). 9th ed. Bethesda, MD: American Society of Health-System Pharmacists; 2011. p. 387.
- Methylprednisolone. In: IBM Micromedex® DRUGDEX® (electronic version). IBM Watson Health, Greenwood Village, Colorado, USA. 2022 [cited 2022 Oct 29]. Available from: <https://www.micromedexsolutions.com>
- Pfizer. Solu-Medrol® (methylprednisolone sodium succinate) Reconstitution and Diluents.[n.d.].
- Solu-Medrol® [Product Information]. Thailand: Pfizer; 2022.

อันตรกิริยาระหว่างยากับยาที่สำคัญของ Dolutegravir

Dolutegravir (DTG) เป็นยาต้านไวรัสเอชไอวี จัดอยู่ในกลุ่ม Integrase Strand Transfer Inhibitors ซึ่งถูกจัดให้อยู่ในสูตรแรกของการรักษา (first line therapy) ในแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษาและป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ประเทศไทย ปี 2564/2565 โดยยา DTG มีอันตรกิริยาระหว่างยาที่สำคัญ ดังแสดงในตารางดังนี้

รายการยา	ผลของอันตรกิริยา	แนวทางการจัดการ
Nevirapine, Oxcarbazepine, Phenobarbital, Phenytoin, St. John's wort	ลดระดับยา DTG	หลีกเลี่ยงการใช้ร่วมกัน ¹
Carbamazepine	ลดระดับยา DTG	-หลีกเลี่ยงการใช้ร่วมกัน ¹ -เอกสารกำกับยาแนะนำให้เพิ่ม DTG เป็นวันละ 2 ครั้ง ^{2,4}
Rifampicin	ลดระดับยา DTG	เพิ่ม DTG เป็นวันละ 2 ครั้ง ¹⁻⁴
- ยาที่มีส่วนประกอบของ polyvalent cations เช่น Mg, Al, Ca, Fe, Zn, Se รวมถึงวิตามินรวม/แร่ธาตุ - ยาลดกรดที่มีส่วนประกอบของ Al, Mg, Ca - sucralfate	ลดระดับยา DTG	ให้ DTG ก่อนยาที่ใช้ร่วมกันอย่างน้อย 2 ชั่วโมง หรือ ให้ DTG หลังยาที่ใช้ร่วมกันอย่างน้อย 6 ชั่วโมง ¹⁻⁴
Metformin	เพิ่มระดับยา metformin	จำกัดขนาดยา metformin สูงสุดไม่เกิน 1,000 mg ต่อวัน เมื่อเริ่มใช้ยา metformin หรือ DTG ³

เอกสารอ้างอิง:

1. Tegravir - 50[®] [package insert]. India: Hetero labs. 2021.
2. Tivicay[®] [package insert]. USA: ViiV Healthcare; 2021.
3. กรมควบคุมโรค. แนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษาและป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีประเทศไทย ปี 2564/2565 [อินเทอร์เน็ต]. นนทบุรี: กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์; 2565 [เข้าถึงเมื่อ 26 ต.ค. 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://www.thaiaidsociety.org/wp-content/uploads/2022/10/HIV-AIDS-Guideline-2564_2565.pdf
4. Clinicalinfo.hiv.gov. Table 24d. Drug Interactions Between Integrase Strand Transfer Inhibitors and Other Drugs [Internet]. Maryland: Office of AIDS Research; 2022 [cited 2022 Nov 22]. Available from: <https://clinicalinfo.hiv.gov/en/guidelines/hiv-clinical-guidelines-adult-and-adolescent-arv/drug-interactions-insti?view=full>

พิษวิทยา:

2-Diphenylmethylpyrrolidine

จากกรณีที่มีข่าวผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร “ชาร์มาร์ กลูต้า” ได้มีการผสม 2-diphenylmethylpyrrolidine หรือ desoxy – D2PM โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งจัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 1 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฯ พ.ศ. 2565 ศิริราชเภสัชสารฉบับนี้จึงขอนำเสนอข้อมูลของสารดังกล่าว

Desoxy-D2PM เป็นสารในกลุ่ม pipradrol derivatives มีสูตรโครงสร้างทางเคมีคล้ายกับ desoxypipradrol (2-DPMP) ซึ่งเป็นสารในกลุ่มเดียวกัน จึงคาดว่ามีการออกฤทธิ์แบบเดียวกัน คือ ยับยั้งการดูดกลับและกระตุ้นการหลั่งสารสื่อประสาท dopamine และ norepinephrine ซึ่งคล้ายกับกลไกของ amphetamine จึงให้ฤทธิ์ที่กระตุ้นระบบประสาทเช่นเดียวกัน แต่อาการทาง neuropsychiatric symptoms เกิดได้นานกว่า ผู้ที่ได้รับสารดังกล่าว อาจมีอาการประสาทหลอน หวาดระแวง ม่านตาขยาย และเกิดภาวะหัวใจเต้นเร็วผิดปกติได้

ปัจจุบัน มีการลักลอบนำสารนี้มาใส่ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยโฆษณาชวนเชื่อให้เกิดความเข้าใจผิด เช่น สามารถลดความอ้วนได้ ซึ่งไม่เป็นความจริง

เอกสารอ้างอิง

1. กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. บทลงโทษเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 31 ต.ค. 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://www.fda.moph.go.th/sites/Narcotics/SitePages/Main_PenaltyPsychotropic.aspx
2. Coppola M, Mondola R. Research chemicals marketed as legal highs: the case of pipradrol derivatives. Toxicol Lett. 2012 Jul 7; 212(1): 57-60.

มีอะไรในฉบับนี้

- ยาใหม่: วัคซีนป้องกันโรคมือเท้าปาก (EntroVac[®])
- โปรรวมัตระวังยาฉีด Heparin มีหลายความแรง
- ความเข้มข้นในการเจือจาง Methylprednisolone inj
- อันตรกิริยาระหว่างยากับยาที่สำคัญของ Dolutegravir
- พิษวิทยา: 2-Diphenylmethylpyrrolidine

ปีที่ 22 ฉบับที่ 2

เดือนพฤศจิกายน 2565

สอบถามข้อมูลยาและพิษวิทยา	โทร 9-7007
สอบถาม Medication Reconciliation (MR)	โทร 9-6964
สอบถามเรื่องแพ้ยา และประวัติการแพ้ยา	โทร 9-9555